SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 89. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 12, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го ТРАВНЯ 1992. Ч. 89. РІК XCIX.

„АВТОКЕФАЛІЮ НЕ НАДАЮТЬ, АВТОКЕФАЛІЮ БЕРУТЬ!"

Київ (УНІАР). — Тут 4-го травня Патріярх Київський і Всієї України Мстислав зустрівся з державним радником України з гуманітарної політики Миколою Жулинським. Вони розмовляли про всесвітній конґрес українців та про зміцнення ролі УАПЦеркви у розбудові української держави.

Патріярх УАПЦ Мстислав І 6-го травня вилетів з Києва до Стамбулу. Перед вилетом у київському готелі „Інтурист" він зустрівся з представниками преси і повідомив, що їде для переговорів з царгородським Патріярхом щодо затвердження УАПЦ. На запитання, чи сподівається Патріярх, що автокефалію нададуть, Владика Мстислав відповів: „Автокефалію не надають, автокефалію беруть!".

Ієрархи УПЦ виступили проти Філарета

Житомир (УНІАР). — Тут 4-го травня відбулася нарада ієрархів УПЦ, на якій кілька єпископів вимагали, щоб 11-го травня не скликати Синод, а Архиєрейський собор УПЦ.

Учасники наради ухвалили заяву з приводу того, що Митрополит Філарет на Архиєрейському соборі РПЦ у Москві 5-го квітня зголосив резиґнацію зі становища предстоятеля УПЦ, а повернувшись до Києва, заявив на телевізії, що передумав і хоче боротися за надання УПЦ автокефалії. Єпископи звинувачують Філарета в порушенні архипастирської клятви і мають намір підняти це питання на Архиєрейському соборі УПЦ.

В Чикаґо відбудеться конференція в справах торгівлі з Україною

Чикаґо. (Марія Кульчицька). — Делеґація українських міністрів і представників Уряду України очолять листу учасників економічної конференції, яка відбудеться тут 18-го і 19-го травня в готелі Фермонт. Конференція є спонзорована Ґінзов і Калбертсон, фірмою, яка спеціялізується в міжнародній праві, і Американським радою для економічних відносин з Україною, яка створилася минулого року для посилення економічних зв'язків та сприяння торгівлі між Америкою і Україною. Конференція також має офіційну підтримку і спонзорство Департаменту комерції ЗСА і Американського центру торгівлі.

Програма конференції зосередиться над економічними питаннями першого порядку, як приватизація, юридичні аспекти торговельних питань, оподаткування і оцінення вартости власностей і стратегічні рішення в торгівлі. Представники американських корпорацій, а саме Стюарт Фраєр з Монсанто, Пол Конні з Тамбрандс, Джеймс Шепард з Джонсон Вакс і Роберт Стекерт з Ей-Ті-Ті, які вже провадять свою торговельну діяльність в Україні, поділяться своїм досвідом з учасниками. Експерти з різних торговельних ділянок доповідатимуть про господарські проблеми і ситуації, які кожне нове підприємство повинно включати в стратеґічне плянування.

З України прийдуть доповідачі Борис Соболев, заступник міністра зовнішньої економічної діяльности, Володимир Борисовський, міністер інвестицій і будівництва, Микола Пухтинський, радник Президента в справах права і державности, Володимир Науменко, радник Президента в економічних справах, Олександер Емілянов, голова економічної колеґії при Думі.

Для американських слухачів особливо цікавою буде доповідь Юрія Юрчишина, першого заступника голови Національного Банку України. Ю. Юрчишин є колишнім директором Банку Бостону. Сам родився в Україні, але виховався і

(Закінчення на стор. 3)

У КРИМУ БУДЕ ТРИ ДЕРЖАВНИХ МОВИ

Симферопіль (УНІАР). — Як уже інформовано, тут в середу, 6-го травня, Верховна Рада Криму прийняла Конституцію Республіки Крим. Офіційною мовою діловодства визначена російська, державної стали три мови: кримсько-татарська, російська та українська. Заступник голови Меджлісу кримсько-татарського народу Рефат Чубаров повідомив, що кримські татари виступлять з протестом на мітинґу 18-го травня проти референдуму.

Водночас прихильники незалежности Криму вже п'ятий день проводять акції протесту проти усунення з посту командира симферопільського ґарнізону, генерала В. Кузнєцова. Як розповів сам генерал, він присягнув Україні, але коли на атестаційній комісії запитали: „А якщо справа дійде до війни з Росією, чи будете Ви воювати проти неї?", Кузнєцов відповів: „Ніколи!".

Командуючий Одеською військовою округою генерал-лейтенант Радецький перевів ген. Кузнєцова на іншу посаду. Однак ген. Кузнєцов відмовився виконати наказ, а підлеглі йому офіцери підтримали його, почали робити з нього великомученика, який постраждав за свої політичні погляди.

Газета „Комсомольская Правда" повідомляє, що Кузнєцов заявив таке: „Я раптом зрозумів, що коли я піду, в Криму може розпочатися громадянська війна. Приймаючи присягу, я давав її не політикам а народові України, зобов'язався ніколи не воювати проти нього". Офіцерські збори скерували лист до Президента України Леоніда Кравчука з вимогою поновити Кузнєцова на його становище, сказано в „Комсомольской Правде" з 7-го травня.

ВИСТАВКА Р. БАГАУТДІНА

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовує триденну виставку творів Рема Багаутдіна, відкриття якої відбудеться у п'ятницю, 15-го травня о год. 6-ій вечора у Ґалерії ОМУА, 136 Друга авеню в Ню Йорку. Виставка діятиме в суботу та неділю, 16—17-го травня, від год. 1-ої по полудні до 6-ої вечора.

Округа УНС Баффало відбула Збори

Баффало, Н. Й. (В. С.). — З огляду на погану сніжну погоду, яка навістила того дня це місто Загальні збори Округи УНС відбулися з півгодинним спізненням 22-го березня в місцевому УН-Домі.

Збори відкрив голова Округи Роман Конотопський і представив головного предсідника УНСоюзу Уляну Дячук. Присутні нагородили її рясними оплесками.

Р. Конотопський

Збори вшанували пам'ять св. п. Петра Гаравуса, який продовжував секретарство 27-го Відділу по смерті своєї дружини св. п. Марії, як також всіх членів, які відійшли у вічність.

Голова відчитав порядок нарад. Василь Шарван вніс дві пропозиції: прийняти програму нарад і залишити в Президії зборів голову Округи Р. Конотопського і секретаря Василя Сивенького. Збори ці дві пропозиції одобрили.

В. Сивенький відчитав протокол з попередніх зборів, який прийнято без змін. В дальшій точці програми голова Округи Р. Конотопський подав звіт з діяльности за минулий рік. Справи членства Округи не представляються рожево тому, що відходить старше покоління у вічність, а молодше, яке хотіло б працювати для УНС, не знаходить праці в околиці Баффало після закінчення вищої освіти і мусить виїздити до інших міст. Розголос про діяльність УНС завжди був і є на першому пляні голови і членів Управи Округи, де б вони не були.

Під патронатом Округи УНС 5-го жовтня 1991 року відбувся баль дебютанток. З цієї нагоди дві радіопрограми, Патріярхального Товариства і В. Шарвана, голосили, крім повідомлення про баль, також слово про УНС і його користі для членів і української громади. На баль прибули 400 учасників, багато з сусідньої Канади. В привітальному слові до деб'ютанток і присутніх гостей голова Округи подав коротку історію УНС і причини, чому ми всі повинні бути членами найстаршої української установи, якою є Батько-Союз, який помагає своїм членам, українським церквам, товариствам і організаціям, а в останнім часі видає багато грошей на допомогу Україні, якій цієї помочі потрібно конечно і швидко.

(Закінчення на стор. 3)

Японці розуміють проблеми сьогоднішньої України

Джерзі Сіті, Н. Дж.)О. Кузьмович). — Наш цікавий гість з Японії — це український скрипач Віктор Барабанов. Він приїхав на короткі відвідини до ЗСА, де побував раніше та незвичайно цікаво розповідає нам не так про свою музичну кар'єру, а про те, як він з родиною знайшов у Японії тепле та щире прийняття і немов другу батьківщину.

Ясно, що перебування в Японії не є так часте для українців тому наше перше питання стосується причини, чому наш музика там тепер живе. Довідуємося, що він зголосився на конкурс проголошений в ЗСА, в музичному журналі та на підставі своїх даних та окремого інтерв'ю його прийняли на члена професійної камерної оркестри до місцевостяй Каназава в Японії. Наразі він підписав контракт на один рік, а відтак, як каже, — побачимо.

Наш гість із певним зворушенням розповідає про гостинність та прихильність японців для української родини, яку вони прийняли у себе немов рідних, не зважаючи на мовні чи звичаєві різниці.

(Закінчення на стор. 3)

В. Барабанов з дружиною.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КРАВЧУК ЗУСТРІВСЯ З КОРЕСПОНДЕНТАМИ

Вашінгтон. — Закінчивши усі формальні переговори з президентом З'єднаних Стейтів Америки Джорджем Бушем, секретарем Державного департаменту Джеймсом Бейкером та іншими урядовими особами і законодавцями, Президент України Леонід Кравчук зустрівся також з представниками засобів масової інформації у Пресовому клюбі. Маючи добру нагоду, Л. Кравчук спростував в першу чергу помилку, яка трапилася у його заяві про передачу тактичної атомової зброї Російській федерації для знищення.

В середу, 6-го травня, Л. Кравчук заявив, що тактична нуклеарна зброя ще перевозиться тепер до Росії, але вміжчасі з Москви повідомили пресові агентства, що процес перевозу тієї зброї з України вже закінчений. Кравчук заявив кореспондентам, що трапилося непорозуміння через зміну часу між Україною і ЗСА, але через ніч він отримав від Кабінету Міністрів підтвердження, що дійсно процес перевозу тактичних ракет закінчений ще перед визначеним реченцем.

„Ми не маємо вже тактичної атомової зброї на нашій території, частина подібної зброї знаходиться тільки на кораблях Чорноморської фльоти", — заявив Президент Л. Кравчук і додав, що він бачить проблему зі знищенням переданої зброї з огляду на те, що Росія не розпоряджає відповідними фабриками знищення. Існує, очевидно, побоювання, що частина тієї зброї може бути продано за мільйони долярів і опиниться в небезпечних руках.

Л. Кравчук повторив також свою ранішу заяву, що Україна підпише договір про зменшення і догляд над атомовою зброєю. Про ці й інші справи він розмовляв з президентом ЗСА Дж. Бушем, секретарем Дж. Бейкером і секретарем Департаменту оборони Річардом Чейні.

При тій нагоді Президент Л. Кравчук повідомив кореспондентів, що Кабінет Міністрів наказав припинити дію чорнобильських реакторів після чергової катастрофи виходу атомової радіяції з трансформаторів на станції коло Санкт Петербурґу, колишнього Ленінґраду. „Ми закрили реактори в Чорнобилі і я не бачу вигляду, що вони в такому стані можуть в майбутньому функціонувати.

Для забезпечення населення перед радіяцією треба змодернізувати енергобльоки, але для цього Україна немає валюти. Очевидно, найголовнішою ціллю тепер є знешкодити вже ще діючий четвертий реактор". Кравчук заявив, що й про ці проблеми він повідомив американські урядові чинники. Якщо йдеться про інші реактори в Україні то вони побудовані на цілком інших принципах і не становлять покищо ніякої загрози для населення. Чорнобильські реактори побудовані на взірець ленінградських і тому ще й досі існує велика небезпека, яку треба знешкодити, — сказав Президент України кореспондентам.

Л. КРАВЧУК ВІДВІДАВ АЙОВУ І ТЕКСАС

Гюстон, Тек. — Сюди в п'ятницю, 8-го травня, прибув Президент України Леонід Кравчук і відвідав Центр космічних дослідів. Під час відвідин він оглянув міжпросторні кораблі багаторазового використання типу „Шатл", побував у центрі управління, де він спостерігав за летом космічного корабля „Ендевор". Президент України розмовляв з командиром корабля Доном Брандельстіном.

Пізніше Л. Кравчук зустрівся з керівництвом Гюстонського університету, биз несменами, а також відвідав президента Турецької республіки, який перебуває тут на лікуванні.

Наступного дня, 9-го травня, Л. Кравчук прибув до Денойн, Айова, де також зустрівся з бізнесменами і фермерами і того ж дня увечері виїхав до Ню Йорку, звідки 10-го травня поїхав до Філядельфії.

У СВІТІ

КУРДСЬКА ПАРТІЯ праці прийняла рішення ліквідувати свою воєнну базу в ливанській долині Бекаа. Базу контролювали сирійські війська і її існування негативно впливало на взаємини між Сирією і Туреччиною. В Ливані побоювалися, що Туреччина не зупиниться перед летунським нападом на Бекаа, щоб покінчити з курдами.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ООН Бутрос Ґалі вирішив послати в Тріполі свого заступника Владіміра Петровського, який спробує замирити конфлікт між Лібією і ООН. Не зважаючи на накладені Радою Безпеки ООН на Лібію санкції, вона відмовляється видати двох відомих терористів. Тепер Каддафі висуває на своє оправдання „лосанджелеський" арґумент: мовляв, у ЗСА, де оправдали білих поліціянтів, що побили чорного водія, лібійці не можуть сподіватися на справедливий суд. Оскільки літаки в Лібію не літають, В. Петровський прибуде туди морем або наземним транспортом. В який спосіб він говоритиме з Каддафі, спостерігачі не беруться передбачити.

ДУХОВНИЙ ЛІДЕР ісламських фундаменталістів Ірану аятола Алі Хаменеї заявив, що його країна не має наміру відновляти дипломатичні стосунки з Вашінґтоном. „До того часу, поки ЗСА будуть підтримувати сіоністський режим Ізраїля й інші корумповані режими, і до того часу, поки вони будуть вороже ставитися до будь-якої незалежної держави, — доти ми не хочемо зв'язувати себе стосунками з Америкою", — сказав Хаменеї.

ЗА НЕГАЙНИЙ ВИХІД Молдови зі складу Співдружності Незалежних Держав висловилися лідери Християнсько-демократичного народного фронту. У програмі національної телевізії вони ствердили, що вихід з СНД є „обов'язковою умовою, щоб стати незалежними від Росії і переорієнтувати економіку на співробітництво з західними країнами". Водночас керівництво Християнсько-демократичного народного фронту виступило проти проведення референдуму щодо можливого приєднання Молдови до Румунії.

Є. ШАПОШНІКОВ БАЖАЄ ЗАЛИШИТИСЯ ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧИМ ВІЙСЬКАМИ СНД

Москва. — Засоби масової інформації повідомили про зміст інтерв'ю маршала летунства Євгенія Шапошнікова, який заявив, що країни Співдружности Незалежних Держав незабаром підпишуть договір нового типу. На його думку Росія й інші членські країни СНД не зможуть обійтися без договору про колективну безпеку, не зважаючи на те, що Російська федерація, Україна, Казахстан, Молдова і Азербайджан творитимуть, або вже започаткували творення своїх армій.

Інтерв'ю Шапошнікова надрукувала газета „Ізвєстія", може навіть тому, що він обговорює проблему творення російської армії, згідно з дикретом президента Бориса Єльцина, який, проголосивши створення російської армії, відразу найменував себе тимчасовим міністром оборони і головнокомандуючим збройних сил. Коли кореспонденти запитали про це Шапошнікова, чи в майбутньому не буде номінований на пост міністра оборони Російської федерації, він відповів, що його бажанням далі залишитися головнокомандуючим стратегічних об'єднаних сил, які, хоче хтось цього чи ні, мусять існувати.

Торкаючись концепції російської армії і воєнної доктрини Росії то вона, на його думку, повинна базуватися на стремлінні до миру і запобіженні всяким війнам. Пояснюючи ближче дю доктрину маршал заявив, що жодна з країн СНД не повинна провокувати конфліктів, побрязкувати зброєю, повинна відноситися до своїх партнерів на планеті по дружньому, шанувати рівноправність, а армію формувати на базі оборони.

На запитання, якою повинна бути російська армія, Шапошніков підкреслив, що в першу чергу вона повинна бути значно меншою числом, але на його думку, це не проста справа і цей процес може продовжитись аж до 1995 року. В запас буде звільнено приблизно 700,000 вояків і старшин. Програма побудови російської армії вже існує і вона повинна нараховувати не більше, як 1,3 міл. вояків.

Згідно з твердженням Шапошнікова армія в останньому часі перестала брати участь в гашенні міжнаціональних конфліктів, не втручається в політичні суперечки. Політичні конфлікти повинні вирішувати політики, бо якщо армія буде вмішана у ці конфлікти і зачне стріляти, її вже не можна буде зупинити і щойно тоді може наступити більший конфлікт, а навіть громадянська війна. До такої ситуації, — каже маршал Шапошніков, — не можна допускатись. На кінці він підкреслив важливість нагляду над тактичною і стратегічною атомовою зброєю, відповідальність за яку Росія взяла на себе перед світовою спільнотою.

Тепер стає ясніше, — кажуть політичні спостерігачі, — чому західні великодержави застосовують тиск на новопосталі країни, колишні республіки СССР, щоб вони якнайскорше здали усю атомову зброю Росії. Така концепція, на думку деяких коментаторів, є дуже небезпечною для незалежних держав, членів СНД і для Заходу у випадку політичної зміни в Росії процо знає Шапошніков, але він, очевидно, нічого про це не говорить у своєму інтерв'ю.

Союзівка готується до дня Батька

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Український Народний Союз продовжує свою традицію щорічного святкування Дня Батька на Союзівці.

Святкування цього року почнеться в суботу, 20-го червня, концертом відомого ансамблю „Казка" із околиці твердого вугілля північносхідньої Пенсильванії. Після концерту буде забава до музики „Звуки Союзівки".

В неділю жіноче тріо „Либідь" з Києва розважатиме гостей своєю мистецькою програмою.

УНС пропонує відділам та округам заздалегідь замовити автобуси та організувати дводенні поїздки. Таким способом можна користати із знижених цін за нічліг та харчування. За замовленням слід телефонувати на Союзівку, на число (914) 626-5641.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 7-ГО ТРАВНЯ, точно о год. 7:40 вечора запущено у простір міжпросторий корабель у „Едевор", головним завданням якого є врятувати комунікаційний сателіт, який вже два роки не працює. Запланована рятівнича місія „Ендевора" має тривати сім днів з семичленною залогою шістьох чоловіків і одної жінки. Керівники НАСА є дуже задоволені із інавґураційного полету цього нового космічного корабля та заявляють, що тепер НАСА вступає на новий шлях. Новий адміністратор НАСА Деніел С. Голдін після вилету „Ендевора" заявив: „Сьогодні ми бачили Америку в найкращому понятті".

ФІНЛЯНДІЯ, яка тепер не мусить прислухатися порадам Москви на тему своєї військової потужности, вирішила відбудувати свою летунську фльоту цілою фльотилею американських літаків. З цього приводу минулого тижня фінський міністер оборони заявив, що Фінляндія замовляє на 3 біл. дол. вартости у літакобудівельній фірмі МкДонелл Даглас, 64 військові літаки типу ФА-8 „Горнет". Речник нищезгаданої фірми підтвердив це замовлення, яке, за його словами, є дуже важливим для самої фірми, бо була вона обрана з-поміж чотирьох інших конкурентів. Доставу літаків обіцяно започаткувати вже в 1995 році.

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА валютних резерв у четвер, 7-го травня, повідомила, що в березні американські споживачі значно зменшили кількість своїх задовжень і старалися не брати на себе жодних кредитових зобов'язань, які вимагають місячних платностей. Державні політики твердять, що хоча поведінка споживачів товарів широкого вжитку стримує економічне відродження, то ця нова тенденція вказує, що американці стараються упорядкувати свої фінансові справи і це треба тільки схвалювати.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Допомога буде — треба етики праці

Аґенція міжнародного розвитку З'єднаних Стейтів Америки і амбасада Америки в Києві підтвердили, що Уряд ЗСА схвалює прагнення України стати неядерною демократичною республікою і саме тому, вони підтримують економічні ринкові реформи, які спрямовані на цілковиту перебудову економіки і евентуальне включення господарської структури в систему Европейської економічної спільноти.

Хоча впровадження цих реформ є внутрішньою справою української держави та українського народу, ЗСА готові поділитися своїм досвідом у досягненні змін якнайшвидше.

Уряд ЗСА, різноманітні приватні організації і поодинокі громадяни Америки, в тому числі громадяни українського роду, протягом останніх місяців уже надають допомогу, яка зробить вагомий внесок в зміцнення життєздатності економічних та політичних реформ, що їх переводить тепер Уряд України. Серед різноманітних програм можна б назвати хоча б такі: „Дамо надію", завданням якої є нести гуманітарну допомогу, зокрема медикаментами, харчами для дітей і медичними препаратами. У рамках тієї допомоги американські літаки доставили біля 100 тонн медикаментів до Києва, Львова і Харкова. На початку травня в Київ і Харків прибуде 95 додаткових тонн медичного обладнання і медикаментів.

Програма аґенції міжнародного розвитку, яка є урядовою програмою Америки, надасть Україні 50 міл. долярів допомоги, назначеної президентом Джорджем Бушем — обидвома палатами Конґресу в найближчих місяцях 1992 року.

На 1993 рік запропоновано надати Україні понад 90 міл. долярів допомоги. Програми, що проводяться цією аґенцією є в першу чергу скеровані на підтримку системи вільного ринку, поширення і закріплення демократії, забезпечення найнеобхідніших гуманітарних потреб, проведення конверсії, сприяння інвестиціям приватного сектора та посилення двосторонньої торгівлі, а також для підвищення ефективности енерґетики.

Тепер, після робочої візити в ЗСА Президента України Леоніда Кравчука і підписання ним численних договорів співпраці з ЗСА, ці ділянки напевно будуть збільшені як в матеріяльній, так і в діловій сферах.

Але й в Україні треба подбати про відповідні структури і методи, щоб максимально використати цю допомогу. А це означає приспішення економічних реформ, введення власної валюти і, можливо, найважливіше — етики праці.

Західні великодержави, а особливо „велика сімка", европейська спільнота, міжнародний монетарний фонд, світовий банк допомоги і реконструкції, дають допомогу тільки тим, які зацікавлені ринковими реформами, усуненням давніх комуністичних економічних структур, приватизацію сільського господарства тощо.

В додатку це може допомогти проевропейській позиції президента України Леоніда Кравчука і наблизити Україну до західньої спільноти.

Роман Лазарчук

ПАТРІОТИЗМ І САМОЛЮБСТВО

I

Не важко зрозуміти нашу надію, що гостра церковна ворожнеча, партійно-політична неясність і роздрібленість та важка економічна криза в Україні — це тільки тимчасові явища переходового етапу з неволі до незалежности. Ця надія основана на йдучих в Україні процесах демократизації та заведення системи вільного ринку, які мають принести в Україну політичну культуру, християнську любов та економічний добробут. Демократія, приватна власність та вільний ринок — це дійсно необхідні передумови належного розвитку державного життя, але вони є тільки формами, які треба виповнити життєвим духом і змістом, вони є тільки вибором цілей та визначенням доріг, якими треба йти, щоб справитись із завжди і всюди існуючими трудношами, які виринають із складних та суперечних прикмет людської природи і біблійної, чи еволюційної та національної спадщини.

Уже з раннього дитинства, можна б сказати разом із матірнім молоком, в людині зростає любов до своєї родини, до рідних порогів, рідного села, чи міста, до рідного краю та держави. Цю любов, з бігом часу, посилюють побутові і релігійні обряди, звичаї та пісні, а далі спілкування з ровесниками та ровесницями, пам'ять про патріотизм предків і думка про долю нащадків та розвиток свідомости про історичну спадщину своєї національної культури. Завдяки такій патріотичній любові виростають письменники та поети, наукові та політичні діячі, які присвячують своє життя своїй нації, виростають герої, які в обороні своєї країни віддають, або готові віддати своє життя.

Побіч цих патріотичних чинників, які формують життєвий світогляд людини і її настанову до щоденних особистих і суспільних інтересів та стремлінь, не менш сильними є вроджені, тобто інстинктовні прикмети людської природи спрямовані на самозбереження, причому не на самозбереження в мінімальних — а в найкращих, максимальних і оптимальних обставинах добробуту і сили. В більшій, чи меншій мірі цей конфлікт між особистим і суспільним добром існує в кожній людині й він ніколи не вгаває, а дуже часто „силу любови патріотичної, перемагає любов сили, слави і наживи особистої". З такої жадоби виводяться корені суспільного, державного і міждержавного лиха, та історія людства заповнена війнами та системами невільництва, кріпацтва, панщини та інших форм панування особистих інтересів над загальними. З цих самих коренів непогамованого самолюбства та жадоби слави і влади шириться політична і релігійна демагогія, надужиття індустрійно-мілітарних комплексів, продажність серед законодатних, урядових та поліційних кадрів, дефравдації серед банкових президентів та директорів, торгівля наркотиками і більша, чи менша злочинність серед загалу населення. Все це довело одного з християнських політичних філософів до висловлення думки про дуже обмежені можливості наладнання гармонійного співжиття серед людей, бо вже один із перших двох братів на землі був Каїн, а й сьогоднішні приготування до вбивства людей стоять „краще", чим до їхнього збереження.

Однак нема потреби попадати в зневіру, бо хоча повільно і з трудом, все таки правда звичайно перемагає неправду, а справедливість кривду. Найкращим цьому прикладом для нас є вислід референдуму з 1-го грудня 1991 р., де завдяки патріотизмові населення наших земель одобрено незалежну українську державу, про яку ще хоч би кілька літ тому назад важко було й мріяти. Дальший розвиток нашої держави може бути таким же подиву гідним, але це залежатиме від сповнення суттєвих, а не формальних передумов поступу та росту.

Закінчення буде.

Василь Барка

Переможний розвиток

Так визначаються спільні успіхи, на світовому розселенні, — наших майстрів образотворчости: її зразки дістають високу оцінку на міжнародних виставках і тепер сприймаються з подивом і захопленням на Україні.

Чудові здобутки складалися серед обставин, часто — вкрай сутужних: супроти їх треба було посвяти і духотворчої героїки. До першого ряду належить Рем Багаутдин. Виставка його нових високомистецьких виробів упоряджається в Ню Йорку у ґалерії ОМУА: 15—16—17-го травня ц. р. На огляді будуть взірці рельєфно-кольорової металопластики: у вершинному вицвіті для цього старовинного і тут модернізованого роду мистецтва, — при збереженні і вдосконаленні естетичної прикмет ности царських скарбів, відкриваних з наших прадавніх могил. І також тут доєднується багатство способів з тисячолітнього поступу нашого народного мистецтва.

Рем Багаутдин випрацював унікальний жанр ювелірної іконности, поряд винятково ориґінальних композицій у металопластичних барельєфах: з епізодами української історичної слави, з леґендарними та побутовими сюжетами, як також з візіями ліричними. Відзначимо декотрі з творів, поданих на виставці:

„Великодній обхід із княжою родиною". Відкривається врочиста подія в первопрестольному місті: перед столичною святинею — Софійським собором, як виглядав він тоді, основно взорований на стилі з Візантії. Вінкова композиція природно сполучилася з образом храму, охоплюючи дуже складну збірноту постатей: на чолі з митрополитом при клірі, — коли попереду пронесено процесійний хрест. Суцільність мистецького враження: ніби в акордності всіх складників при вишуканій тональності барв.

„Весна". Алегорична з'ява: дівоча постать у красному вбранні з орнаментною розцвіткою на пишному розгорті його, — при ґраціозному жесті. На білосвітному фоні круговий обрис досконало злагоджується всією рисунковістю прибраних мотивів. М'якість кольориту, мов з квіткової пелюстковости.

„Одруження". Тричастинний сюжет із симетрією групових портретів: від представничих осіб серед суспільства в добу козаччини. Осередні постаті: молодий і його суджена, при Царській Брамі собору, — там митрофорний ієрей з'єднує їх долю навіки. Пристороненi: світилки і дружки.

„Вишивала осінь...". Твір на пісенну тему, в пориві надхненности, мов окриленому, при золотавості денного світла. Бездоганна згодженість рисункових та барвних складників для великофігурного зображення. Вишивкова взоровість із „медальйонними" мотивами: на оздобу одягу в його розметі: все — ніби розсип скарбничної дорогоцінности. Здається, тут добра фея з казки від степового царства. Поетичність візії: відповідно до пісенної теми.

„Материнство". У святочному ліризмі — образ нені з дитям: від ідеальної сфери в українському побуті з благословенними прикметностями її; образ, овіяний символікою від життьової значности: при тихому сонячному дневі в хліборобському космосі: з безмежною шаною для материнства в його ангелічному світлі. Щедра, сильно виражена орнаментність з уявою від квітучої рослини.

„Перший хлопець на селі". Моторний молодик, празниково прибраний, і дві красуні — на присторонь (ніби з співу: „ой у полі дві тополі, одна одну перехитує..." (всі троє — чудової вроди, в гожих одягах.

„Лицарство Запорозьке". Панорама в характерності високого історичного героїзму козацької доби: збірний образ лицарського ордену в поході: на чолі з гетьманом; за ним кіннотчики і піші козаки; супроводжують кобзарі-верхівці. Вгорі мають корогви з гербами: Мазепи, Сагайдачного, Дорошенка та інших (умовний добір для синтетичного зображення). Вираз могутности бойового духу в боротьбі за народну волю: проти лютости хижих напасників.

„Прощання". Розлука молодого козака і його дівчини; мотив — як з багатьох старих пісень та з повісти Гоголя „Тарас Бульба". Тут січовик частково — в запорозькій, як звано, „лицарії" (збройному спорядунку для битви): приготований до походу братчиків. В зображенні — елеґантні обриси і добірні кольори, хоч в стриманих тонах: для зворушливої сцени. Вгорі — символічна галузка: від весняної години.

Рем Багаутдин здобув фахову освіту в Академії Мистецтв, у Києві. Як наші першорядні мистці, — назвім декого: Нарбут, Архипенко, Михайлів, — Рем Багаутдин, на мистецькому світовому рівні, спромігся виразити в багатобарвній металопластиці найвластивіші прикметності з вікового українського артизму, зокрема легку і невимушену ґрацію вільних обрисів і їх чарівну гармонійність в живих повноскладних образах. Сполучаючи тони в вишуканих кольо-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Рибак

ДОЛЯ АСПІРИНИ

Коли б так хтось забажав провести у світі анкету на тему: „Найбільш популярний і недорогий лік", то, мабуть, перше місце тут зайняла б аспірина. Вона ж бо є ліком, що не спричиняє налогу, а до цього найбільше людей її знає, вживає і відчуває полегшу. На жаль, тієї полегші не відчуває сама аспірина, бо у дійсному світі, куди кинула її доля, вона бореться за існування. Тут іде жорстока війна бути чи не бути, яка у рамках капіталізму дозволяє конкуренції проявлятись у формі найбільш дозволеній, пристрасній, невгамованій та блискучій... Тому і звертає на себе увагу книжка п. з. „The Aspirin Wars, Money, Medicine, and 100 Years of Rampant Competion" (Війни аспірини, гроші, медицина та 100 років нестримної конкуренції) в-во, 1991, ст. 421. Автори цієї книжки — це Чарлз Манн, журналіст та Марк Пламгер — економіст. Оба вони відомі з публікацій статтей в американських журналах. Ця книжка — це неначе енциклопедія, з якої читач може довідатись багато подробиць про аспірину, а легкий біль голови (коли б не взяти таблетки) могла б спонукати відсутність зіставлення на кінці кожного з 19-ох відділів книжки. Причина, мабуть, у цьому, що частини змісту вже публіковані як статті у дещо іншій формі і саме тому при читанні фраґменти переривають тяглість. Про солідність підготови та використання різних матеріялів довідуємось із 65-сторінкового списка джерел.

Передвісником аспірини була вербова кора, що її вживали ще від старинного часу, а саме грецького лікаря — батька медицини Гіпократа, а остаточну синтезу для комерційного користування перевів Фелікс Гофман у 1897 році в лябораторії компанії Фарбен Фабрікен Баєр у Німеччині. Принукою було це, що він хотів рятувати свого хворого батька, який став жертвою жорстокого артритизму. І хоча цей винахід відкинув начальник лябораторії, то цим зацікавився був Фрідерік Карло Дуізберґ мол. (1861—1935), який був членом комерційного пантеону поруч Рокефеллера та Ротшілда. І хоча він не винайшов аспірини, то одначе використав її для індустрійної імперії, організовуючи „Ай Джі Фарбен Ей Джі" — німецький концерн світового значення.

Але затримаймося на хвилинку над самою назвою „аспірина". Звідки ж вона взялась?... Хемічною її назвою є ацетильсаліцилева кислота. Сам же саліциль походить від латинської назви верби — „salix". На німецьких луках росте рослина роду „spirea", яка має саліцелевий алькоголь, котрий можна окисненням перевести у саліцелеву кислоту. Цю кислоту німці називають „спірзойре". Остаточно повна німецька назва продукту є А (цетиль) спір (зойре), що її скорочено і пристосовано до комерційних потреб під назвою „аспірін".

Коли німецька хемічна наука була на вершинах розвою з кадрами фахових працівників, то тоді ЗСА майже не мали хеміків... З огляду на великий американський ринок збуту німецький індустріяліст Карло Дуізбурґ побудував над Гадсоном біля Ню Йорку найбільші американські хемічні фабрики та продукції ліків, що належали до фірми Баєр. Під час Першої світової війни фірма Стерлінґ перебрала це як вороже майно. І яка ж іронія долі! Американці не змогли провадити хемічних фабрик, крім аспірини, і тому після війни привітали німецьку допомогу.

Фірма Баєр заробила на аспірині великі гроші до 1906 року, себто до часу, коли закінчилась охорона патенту і конкуренція дістала вільну руку продукувати. Настав час, коли Баєр мусів конкурувати проти власного продукту, який виробляли інші. У самих ЗСА споживають понад 30 більйонів таблеток аспірини річно, а в світі 100 мільйонів фунтів!... Вона бо зменшує гарячку, заспокоює ревматизм, запобігає атаці серця та усуває біль голови. Однак, чужі нові продукти стараються зменшити її значення та виперти з ринку. Згадаймо тут хоча б Тайленол та Едвіл, які видають поважні суми на телевізійні реклями, мовляв, вони безпечніші та міцніші. У відсіч — нюйоркська фірма Стерлінґ Драґ, яка продукує Баєр аспірину напротязі 75 років постійно повторює у своїй реклямі таке: „Чиста аспірина, а не частина аспірини", „Дев'ять на десять лікарів рекомендують"... Отож медичний світ знайшовся у заковиці перевірювання чи нові вишукані варіянти є кращі від ориґінальної аспірини?...

У 1990 році американці купили майже на 3 більйони долярів засобів для полегшування болю. Ця сума є більша ніж закуплені всі разом шампуні, деодоранти, зубні пасти та косметичні вироби. А тому, що ціна таблеток проти болю є десять разів більша, ніж їхні складові частини, то тоді залишається багато на упакування, розподіл, рекляму і...зиск.

З економічного погляду аспірина — це приклад на капіталістичну суспільність де продається ефектовний продукт з великою можливістю зиску, що викликує несамовиту конкуренцію. І тут пригадується Адам Смит (1723—1790), батько клясичної економії, коли писав про силу „невидимої руки", себто вільний ринок. І тому маємо до діла зі змінами у контролюванні та реорганізації ринку, судовими справами, оновленням та перестарінням технології...

Із перспективи часу цікаво слідкувати за долею аспірини. Вона ж бо „чародійний лік", що існує від початку без значних змін, джерело великих доходів, знайшлась останньо у постійному переляку перед безперервною війною з конкуренцією та зарядженнями органів державної контролі здоров'я.

І. Єгорова

Микола Колесса: „Як я жив, хай люди скажуть"

(Недавно у львівській газеті „Площа Ринок" вийшла стаття І. Єґорової в рубриці „З життя львівських знаменитостей" про народного артиста України, професора Львівської консерваторії Миколу Колессу. Подаємо її з деякими скороченнями).

Після тривалої нашої розмови з Миколою Колессою ми знову зустрілися через декілька днів на одному ювілеї. Він був як завжди стримано-усміхненим, незмінно ввічливим, проголошував щирі тости. Я спостерігала: пив вино так, як п'ють його люди, що рідко споживають алькоголь, але цінують гарні напої: маленькими ковточками, щоб відчути смак. Смак вина, смак життя, смак краси...

Побачивши мене, збентежено сказав:

— А я вас шукав, ви ж в мене свого олівчика забули.

Все життя буду пам'ятати — „шукав...олівчика забули". В цьому був весь Колесса, вся стара галицька інтеліґенція, якої вже й не лишилося. Нащадки навіть і не вміють так сказати. Порядність у всьому, в дрібничках, яким ми сьогодні не надаємо ніякого значення.

Ввечері прийшла додому і, включивши диктофон, ще раз уважно прослухала запис розмови. Передаю її, зберігаючи особливість мови Колесси.

— Я народився 6-го грудня 1903 року в Самборі, де мій батько працював вчителем гімназії. Виховувався я в Добромилі, там моя бабуся мала дім, а потім мого батька перевели до Львова — саме тут, у гімназії, він дістав роботу. Ми жили тоді на теперішній вулиці Філярета Колесси, бічній Коперника. То було за часів Австро-Угорщини, і всі ми були „патріотами" Австро-Угорщини. Потім прийшла Перша світова війна, яку я добре пам'ятаю. Ми тоді втікали перед фронтом, опинилися аж у Відні. Я ходив там перше на гімназійні українські курси, де всіх втікачів було організовано, а потім — в німецьку гімназію. Коли російська армія відійшла від Львова, ми вернули, то вже було в 1917 році, потім прийшов славний вісімнадцятий рік, я був свідком всього того, — як вивісили на ратуші прапор синьо-жовтий, як всі раділи.

Моя мама варила в кухні військовим і була тяжко поранена. У військовому шпиталі маму оперували, куля пройшла від серця на два сантиметри. Взагалі моя мама мала залізне здоров'я, якби не те поранення, жила би довго, а так дожила тільки до 75 років. Може я від мами дістав здоров'я і довголіття, бо з родини живу найдовше. Всі в нас — і стрийко Олександер, і батько мій, дожили до 76 років, були в родині і вісьмидесятирічні. А мені вже скоро 90 буде. Я добре все пам'ятаю, знав багатьох цікавих людей, і мене все намовляють, щоб я взявся записати моє життя, але я не маю часу, я ще працюю в консерваторії, маю студентів. Крім того, сам мушу себе пильнувати.

— А ви в цій квартирі самі живете?

— Я тут сам, але поряд живе моя молодша донька, в неї троє дітей, вона має свій клопіт, я не хочу їй нічим заважати. А обідати я ходжу до середущої доньки, вона тут близько живе. Віольончелістка, учениця Ростроповича...

— Ну і добре. Почуваєте ж себе непогано!..

— Ні, особливих хвороб не маю, але роки вже чуються. Трохи ослабли ноги. Однак я кожного дня роблю зарядку. Встаю о шостій годині і двадцять хвилин (обов'язково!) віддаю різним вправам.

Потім кип'ячу воду, варю каву. Маю таку маленьку кухоньку...

Мені, признаюся, дуже тяжко, тим більше, що моя дружина померла. Я з дружиною жив 57 років. Доньки — то одне, а дружина — зовсім інше, і тому самотнім себе тепер почуваю...

— А як у ваше життя увійшла музика?

— То довга історія. У Львові існував таємний Український Університет. Бо перше поляки українців не приймали вчитися. А тут вже потроху зачали приймати. Однак тих, хто пішов вчитися до державного університету, бойкотували, була страшенна боротьба, і батьки, щоб я рік не тратив, вислали мене до Кракова. І я записався там на медицину.

На вакації приїжджаю додому, а сестри мені кажуть: добре тобі там вчитися, а ми навіть на забаву не можемо піти через тебе. Бо, повторюю, бойкотували тих, хто вчився в польському університеті. Мені їх шкода стало, я кинув навчання у Кракові і пішов в таємний Український Університет.

А ще в Кракові побачив я афішу: виконували Дев'яту симфонію Бетговена. Квиток, пам'ятаю, був дуже дорогий, але дуже вже хотілося піти на концерт, і таке він на мене враження справив, що я розплакався. Встидаюся, кругом люди сидять. І після того концерту я зрозумів, що маю присвятити себе музиці.

— Якусь освіту музичну до того вже мали?

— Так, я паралельно з гімназією ходив до музичного Інституту, вчився гри на фортепіяно. Першою вчителькою була така поодинока полька Марія Криницька.

Але я передусім орієнтувався на Барвінського і Людкевича. Барвінський грав свої твори на концертах, і задивлявся на нього, мріяв бути таким, як він. Людкевич був гімназійним вчителем і навіть в шостій клясі вчив нас української літератури. Навіть маю зошити з його оцінками і записами. До того ж Людкевича я часто бачив в музичному Інституті, він викладав там історію музики і був інспектором всіх філіялів Інституту. Так же я, незважаючи, що навчався на медицині, все мріяв про те, щоби стати музиком, композитором.

В таємному університеті навчали нас у складних умовах, навіть приходилося красти частини людського тіла, щоб показати їх студентам, навчити анатомії. Існував таємний університет під виглядом леґальности під дахом товариства Петра Могили. Але потім розкусили, що то в дійсності є. Між іншим мій батько викладав в тому університеті, там було декілька факультетів — філософії, медичний, здається, був юридичний. Навчилися ми здебільшого по приватних квартирах, наприклад, анатомії навчилися у професора Панчишина. Але медики не були державними урядовцями, дещо вільні були у своєму виборі. А в нас вдома була ревізія, і мого батька попередили: будете продовжувати викладати в таємному університеті — звільнимо з посади...

Я перед батьком теж поставив питання: або буду продовжувати студіювати медицину, і коли мені зовсім буде зле, нарікатиму на батька (така вже доля). Або як поїду вчитися музики і стане мені тоді зле, — нарікатиму тільки на себе. Батько до того серйозно поставився і, обміркувавши все, послав мене до Праги, тим більше, що стрийко, Олександер Колесса, був ректором вільного університету. Тобто була якась база все ж таки, міг я по приїзді з дві ночі переночувати в стрийка, поки знайду помешкання.

Я їхав і навіть не знав, що я буду вчити: педагогіку, композицію... Для мене було важливим, що доля моя буде пов'язана з музикою. Перший семестер я записався на музикознавство Карлового університету, побічний предмет — славістика, і звичайно, мусив платити за навчання. Ходив на виклади славного музикознавця академіка Зденка Неєдли. Про консерваторію того року не було чого думати, я спізнився.

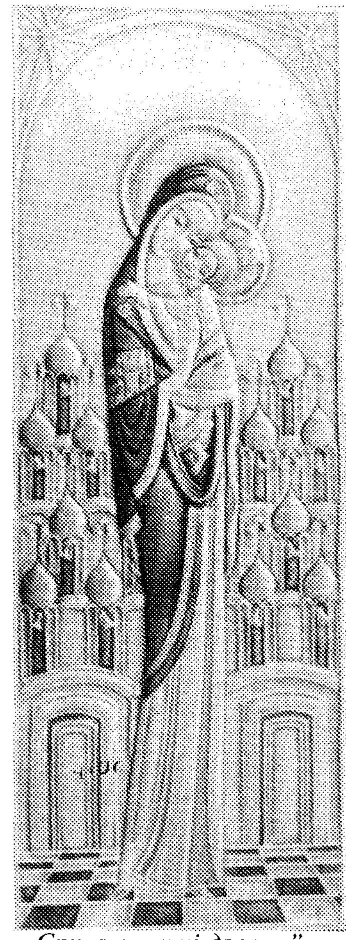
Перші уроки диригування в педагогічному інституті, на який я вписався, як надзвичайний студент, дала мені колишня асистентка Кошиця — Щуровська, а початкам гармонії і грі на фортепіяно вчив мене Федір Якіменко, брат Степового, який навіть українською не розмовляв, —

(Закінчення на стор. 3)

Переможний...

(Закінчення зі стор. 2)

ритностях, ніби в досконалій співзвучності з сонатного строю, — він виявляє глибини настрою, надаючи загальному виглядові казкової чудесности, як завжди в шедеврах мистецтва. Здійснюється поєднання віртуозної вправности скульптора — з його безпомилковою інтуїцією в дорогоцінному оздобленні: видінні, властиво — духовної краси в модерній стилістиці з безперервними виноходами для її найлегшого сяєва в найтвердшій речовинності металопластики. Його твори тріюмфальні для втілення новочасної ідеї прекрасного: в надхненних, скарбничнокольористих видивах, особливо з Священної Історії, з джерельних сюжетів духовности.

„Єрусалимські дзвони" — Рема Багаутдина

Японці...

(Закінчення зі стор. 1)

чаєві границі. Коли родина В. Барабанова приїхала до Японії, їм негайно допомогли влаштувати мешкання, дали щедро все, що потрібне для життя і стараються, щоб вони почувалися серед місцевого населення якнайкраще.

— А як з вашими донями. Чи вони вже пристосувалися до співжиття із своїми японськими однолітками?

— Обі вони вивчили до вісім місяців японську мову, мають багато японських товаришок, ходять до японської школи і почуваються дуже добре. Моя дружина, яка сама піяністка і художниця, малює тепер пильно у водних барвах і пастелі мала свою першу самостійну виставку у лютому таки у місті нашого перебування — Каназаві. І вона добре акліматизувалася, вправляє пильно йогу і має багато японських приятелів.

— Як бачимо із вашої розповіді, ви підкреслюєте цілий час прихильність японців не лише до вас, але взагалі до українців. Чим ви це пояснюєте?

— Тут в першу чергу японці відчувають сильно спільну долю України і Японії. Та ж саме в Японії був перший великий атомовий вибух, але Чорнобильська катастрофа була на 500 разів сильніша від Гірошіми і тому японці так добре розуміють, що зустріло Україну та які далекоідучі того наслідки. Відомо, що саме японці були одні з перших, що дали фахову допомогу пошкодованим, а зокрема місто Кіото, що є побратимом міста Києва. Японці також розуміють, що Чорнобиль та його атомова сила мають просто гльобальний засяг, де Гірошіма мала радше льокальні наслідки.

Одарка і Оля — русоволосі „японки".

— Чи ви відчуваєте, що не лише поодинокі люди, але й уряд Японії готовий допомагати тепер Україні?

— Немає у мене ніякого сумніву. Бачите, президент Японії при усіх своїх заняттях дуже зацікавлений поважною музикою, як більшість японців і цим шляхом також довелося познайомитися з різними особами з політичного світу. Ми з дружиною були одними із тих, що причинилися до активізації Товариства дружби між Україною і Японією, і саме на тому форумі нам поставили конкретні питання, що Україна потребувала б від Японії.

— Чи ви дали конкретні пропозиції в тому напрямі?

— Так. Ми уважаємо, що конечне є якнайскорше відкрити дипломатичні стосунки поміж незалежною Україною і Японією, посилення економічних та культурних зв'язків, допомога Японії у валюті і вкінці дуже важлива допомога технічними засобами, в першу чергу в охороні від радіяції. Після того як ми поставили наші суґестії появилися на цю тему статті в японській пресі і тепер бачимо, що деякі активісти вже почали допомогу Україні в тих напрямах. Не уявляєте яке було зацікавлення публіки фотовиставкою про Чорнобиль, що відбулася за нашою ініціятивою та з нашою присутністю. А ми ж самі пережили 26-го квітня у Києві та щойно пізніше евакувалися з нашими маленькими дівчатками і замешкали в Ужгороді, аж до виїзду за океан. Тому ми найшли таке зрозуміння у наших господарів та таке бажання допомогти не лише побутово нам тепер, а допомагати постійно пошкодженим радіяцією українцям у нашій батьківщині.

— Ваші спостереження незвичайно цікаві і треба доконче ваш досвід та ваші зв'язки використати якнайкраще.

— Будьте певні, що це ніяка пересада з моєї сторони. Японці поважно зацікавлені допомогти Україні, економічно, технічно та психологічно, бо в їхніх національних традиціях лежить допомога іншим та вони, як ніхто, відчувають долю жертв Чорнобиля. Тому нам слід це використати.

Микола Колесса...

(Закінчення зі стор. 2)

учень Римського-Корсакова.

Після того як я здав кольоквіюм в університеті, мене звільнили від платні. На весну був прийнятий на другий курс консерваторії. Вчився одночасно і в консерваторії, і в університеті. І ще був записаний в український вільний університет. Після закінчення консерваторії ще три роки вчився в школі вищої майстерности у Вітезслава Новака.

— А скільки ви мов знаєте?

— Вчився перше в українській школі, в другій клясі вже вчив українську і польську. В третій клясі додалася німецька. То рахуйте. Зараз вже трохи забувати став, а раніше чеську і польську знав перфектно. Добре розмовляв німецькою, вивчив російську. Відвідував також приватні лекції французької, і зараз зміг би читати із словником.

— Ви можете пригадати один з перших ваших публічних виступів?

— Моєю дипломною була „Українська сюїта", яку виконувала симфонічна оркестра чеської філармонії. На цьому концерті випадково опинився Олександер Ґлазунов, тоді я від нього дістав такий подарунок: на нотах своїх (шостий квартет, перші такти) він написав: „Талановитому великодійному молодому композиторові Миколі Колессі від відданого йому Александра Глазунова".

— Напевно, у вас багато таких цікавих пам'яток?

— Багато, бо я багато різних славних людей знав.

Микола Колесса витягає з книжкової шафи альбом і показує фотокартки, більшість з них він зробив сам. Я дивлюся на родинні фотографії, на знайомі мені обличчя відомих діячів культури, які для Колесси назавжди лишаться добрими приятелями, друзями, а для мене це — історія, легенда.

Олександер Колесса, Нестор Нижанківський, Людкевич, Барвінський, Модест Менцінський — вуйко Миколи Колесси. На деяких фотокартках вирізані обличчя чи цілі фігури людей. Микола Колесса пояснює, що ці люди були репресовані і навіть страчені і зберігати їх фотокартки вважалося не зовсім безпечним.

Потім Микола Колесса розповів, як під час окупації працював у Станіславові, як втікав від поліцаїв в комендантську годину, перший раз був на Східній Україні... Розповідав цікаво, з гумором.

З усіх розповідей, з фотографій, з умеблювання квартири, в якій ми знаходилися, випливало, що людина, з якою я розмовляла вже понад чотири години, завжди жила життям духовним, і мені стало цікаво, що для Миколи Колесси означають гроші?

— За молодих років мені дуже часто приходилося економити. В музичному інституті як викладач діставав 70 золотих, 50 віддавав за скромне помешкання для родини. Тому мусив заробляти боками, їздив викладати диригування в Стрийському філіялі, а учні були такі, що ходили з гір, 40—50 кілометрів цілу ніч. За Польщі ніхто ні за які концерти мені не платив, то все було на патріотизмі.

— Який час, який відрізок життя вважаєте найбільш щасливим?

— Не можу сказати. Усе перепліталося — радість, клопоти, горе. У житті було різного.

— Ви займаєтеся композицією зараз?

— Трошки, і йде мені тепер все поволі. Іноді друзі, навіть Людкевич мені казав, що я дуже вимогливий до себе. Може і так, але я ще і вік відчуваю. Я все ввечері думаю, чи я просунувся вперед, чи ні? Чи осягнув щось цікаве, і нове? Мій батько любив повторювати латинське прислів'я: „Ні дня без праці". А в „Пласті", до якого я підлітком належав, казали: ні одного дня, щоб щось не зробити доброго, корисного людям. Так і намагався жити. Чи вдалося то мені — судити іншим.

В Чикаґо...

(Закінчення зі стор. 1)

проживав в ЗСА аж до минулого року, коли переїхав в Україну, щоб працювати в організуванні нової банкової системи в Україні. Ю. Юрчишин є одним з головних рушіїв окремої української валюти.

З американського Уряду візьмуть участь в конференції доповідачі з Департаменту Роберт Зеллік, перший заступник секретаря господарства, з доповіддю на тему „Політична динаміка України", і Ричард Джансон, перший заступник секретаря комерції, з доповіддю на тему „Міжнародна економічна політика ЗСА".

Конференція запланована з метою розглянути можливості торгівлі з Україною і представити економічний потенціял української держави. Україна представляє собою сьому найбільшу економіку в світі, сама держава є більша Франції за територією і населенням. Україна до недавна становила одну третю валового доходу колишнього СССР. Висококваліфіковане населення, відсутність неграмотности робочої сили, потужна індустріяльна інфраструктура творять великий потенціял для економічних можливостей як для України, так і для іноземних інвесторів, які шукають нових ринків для торгівлі. Україна стала членом Міжнародного валютного фонду, що дає змогу Україні включитися в світовий ринок.

Економічна рада складається з слідуючих основоположників: Ярослава Зелінська-Джансон, голова Ради директорів, Ігор Вислоцький, президент, проф. Вілліям Гоґан, віцепрезидент, Шері Спікман, фінансовий директор, д-р Михайло Головатий, екзекутивний секретар, члени дирекції — Юрій Чопівський, Пінхас Дрор, Денис Феррел, проф. Ю. Г. Грабович, Петро Яцик, д-р Еллі Шнеур, Адріян Сливоцький і проф. Роман Шпорлюк.

Економічна рада запрошує всіх зацікавлених брати участь в конференції, звертатися за інформаціями до Ненсі Робертс на слідуючі телефони: (3120 704-3000, або (708) 505-0010.

В ЧЕТВЕР, 7-ГО ТРАВНЯ, сербські бойовики при підтримці частин Югославської народної армії захопили боснійські міста Дервет на півночі і Добой на південному сході республіки. Австрія виступила з пропозицією позбавити Югославію членства в Організації Об'єднаних Націй, поки серби не навчаться поважати права інших народів.

МЕШКАНЦІ ЛАТВІЇ почали діставати платню і пенсію в латвійських карбованцях, що ввійшли в обіг в четвер, 7-го травня. На думку економічних експертів, нові купюри викличуть посилення інфляції, оскільки 80 відсотків промислових і торговельних партнерів Латвії перебувають в зоні старого карбованця.

НОРВЕЗЬКІ ЕКСПЕРТИ встановили, що з реактора советського підводного човна „Комсомолец", який затонув в Норвезькому морі 7-го квітня 1989 року, у води Баренцового моря витікає радіоактивне паливо. Це може призвести до загибелі риби на значній акваторії. Спеціялісти екологічного руху „Ґрінпіс" володіють інформацією, згідно з якою колишній СССР затопив у північних морях 7,000 тонн твердих і 15,000 кубічних метрів рідких радіоактивних відпадів.

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

На балю були присутні чотири лікарі зі Львова, які, за старанням д-ра Мирослава Грицишина і д-ра Александра Правака, перебували цілий місяць у Вафало, де запізнавалися в місцевих шпиталях з модерною технікою операцій серця і з лікуванням серцевих недуг. Лікарі зі Львова підходили до голови Округи і висловлювали признання за працю та розповідали, що вони багато чули і знають про УНС та бажали успіхів у дальшій праці.

Голова Округи і Оксана Бережницька, заступник секретаря 127-го Відділу створили на скору руку комітет для допомоги влаштування концерту ансамблю бандуристок зі Львова. Окружний комітет висловив щиру подяку родинам, які зайнялися бандуристками продовж трьох днів і опікувалися ними, як рідними.

Марія Боднарська, касир Округи, подала звіт. Ярослав Пришляк, голова Контрольної комісії перевірив стан і ствердив, що все було правильно проваджено та вніс пропозицію уділити абсолюторію уступаючій Управі. Збори уділили абсолюторію.

Зенон Боднарський вніс пропозицію затримати минулорічну Управу, зі зміною члена Контрольної комісії М. Гнатова, який був неприсутній. О. Бережницька погодилася бути членом Контрольної комісії. Збори прийняли пропозицію З. Боднарського одноголосно. Склад Управи на 1992 рік: голова — Р. Конотопський; перший містоголова — В. Шарван; другий містоголова — З. Боднарський; секретар — В. Сивенький; касир — М. Боднарська, Контрольна комісія: голова Я. Пришляк; члени — Марія Гнатик, О. Бережницька.

Р. Конотопський подякував за довір'я та перевибір і попросив до слова головного предсідника УНС У. Дячук.

Головний предсідник подякувала голові Округи за таку всеобіймаючу працю в громаді. Вона подякувала організаторам Округи за їхню працю у приєднуванні членів в 1991 році.

Перше місце в організаційній праці взяв О. Гаврилюк, секретар Відділу 360-го, який приєднав сім нових членів. Ірена Гнатик, секретар Відділу 304-го, приєднала чотири члени, покійний П. Гаравус, секретар Відділу 127-го — три члени; Д. Яремко — два члени, а З. Боднарський і М. Лупічук — по одному членові.

Опісля У. Дячук відмітила, що УНС не є концертовим бюром, одначе централя дала спонзорство кільком культурним групам з України і звертається до Округ з проханням допомогти ці концерти зреалізувати.

Справа допомоги Україні є дуже важна. Україна вільна, але знищена економічно, екологічно і фінансово. Україні треба помочі у всіх ділянках життя, особливо у відновленні національної свідомости.

УНС виплатив у 1991 році понад 1.2 міл. дол. дивіденди своїм членам. Якщо б хоч одну четверту з того члени пожертвували на Фонд Відродження України — УНС, це була б велика сума і можна б багато зробити. УНС призначив 50,000 дол. на друк чотирьох читанок, які будуть видані в Україні. УНСоюз запланував акцію виїзду вчителів англійської мови в Україну.

Велику сумуУНСоюз доплачує до видань „Свободи", англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка". Видано понад 1 міл. дол. На стипендії для студіюючої молоді, від коли ця акція існує. Перебудовується Союзівка, модернізації якої вимагає сьогодні час. Бюро в Києві передає новини з України. Велику працю виконує Бюро УНС у Вашінгтоні, яке є інформатором про Україну для американських бізнесменів. Плянується відзначення 100-ліття „Свободи" у 1993 році і Союзу у 1994 році. Просила описати історію Округи і склад ювілейного комітету і надіслати до централі до 1-го вересня 1992 року.

Голова Округи подякував У. Дячук за так детальні інформації про події в Україні і стан УНС. Він подав плян праці на 1992 рік.

У запитах взяли участь: О. Гаврилюк про аплікації; М. Салдит про доставу пошти; Д. Яремко про дім УНС. О. Бережницька подякувала Патріярхальному Товариству за допомогу у веденні радіопрограми; З. Беднарський подякував за допомогу новоприбулим родинам з дітьми; Я. Пришляк висловив признання за працю УНС. На всі запити і завваги головний предсідник У. Дячук дала вичерпні інформації.

Голова Округи, закриваючи збори, подякував присутнім за участь і попросив на солодке і каву, що його приготовили союзянки: М. Гнатик, М. Боднарська і Катерина Гаравус. При каві ще довго присутні обмінювалися думками з У. Дячук і поміж собою.

В ЕСТОНІЇ СКАСОВАНО квоти на вивезення сільськогосподарської продукції з країни. Інфляція та зростання цін в республіці за півтора року дії квот призвели до того, що життєвий рівень населення погіршився майже в 15 разів. Скасування квот головним чином зумовлене необхідністю обміняти з Росією харчі за бензину і техніку.

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Совєтская Росія" вмістила „Звернення до трудящих Росії" зі імені Координаційної ради народно-патріотичних сил. В ньому, між іншим, говориться: „Виступаючи на Череповецькому металюргійному комбінаті, президент Російської федерації Боріс Єльцин заявив, що З'їзд народних депутатів вичерпав себе і його слід позбутися... Тепер стає зрозуміло, що вся діяльність „демократів", які прикривалися лозунгом влади Рад, спрямовується на знищення народовладдя... Ми рекомендуємо створювати в областях, районах і населених пунктах громадські комітети підтримки народних депутатів усіх рівнів Рад".

СИНОД РОСІЙСЬКОЇ Православної Церкви засудив Митрополита Київського Філарета, який нібито дозволив собі „хулу" на адресу Синоду. Московські духовні власті зобов'язали Митрополита Філарета до 15-го травня скликати Архиєрейський Собор так званої УПЦ (фактично підпорядкованої московському Патріярхові) оголосити на ньому про свою резиґнацію. У випадку непослуху Митрополита Філарета буде судити суд Архиєрейського Собору Російської Православної Церкви.

УРЯД НАГОРНОГО Карабаху звернувся до всіх країн світу із закликом надати невідкладну допомогу населенню республіки, яке опинилося на межі загибелі. У Степанакерті почався голод, нема електрики, води і газу, різко збільшилися захворювання і смертність, особливо серед дітей. Від початку року місто 170 разів піддавалося артилерійським обстрілам, за цей час вбито 90 і ранено 268 мирних мешканців, зруйновано 612 житлових будинків. В останні дні стало відомо, що азербайджанські воєнні формування готують вирішальний збройний наступ на Степанакерт.

СПІЛКА ОПТИКІВ Фінляндії здійснила гуманітарну акцію збірки окулярів під назвою „Поможи Естонії бачити". Зібрано майже 170,000 окулярів на декілька міл. дол. Роздавати їх будуть у клініках естонських міст і селищ. Запасів вистачить принаймні на три роки.

Похорон св.п. д-ра М. Снігуровича

Українська громада стейту Коннектикат 3-го квітня відпровадила і попрощала в дорогу вічного спочинку визначного українського діяча св.п. д-ра Михайла Снігуровича, який помер 29-го березня, після тяжкої хвороби.

Похоронні церковні обряди започатковано Службою Божою і Панахидою в Ню Гейвені, яку відслужив о. парох Роман Големба. Він також попрощав покійного від нюгейвенської парафії. Відтак домовину із тлінними останками перевезено на український цвинтар Стемфордської дієцезії св. Духа в Гемптонбурґу, Ню Йорк.

Над могилою прощав покійного д-р Аскольд Лозинський, екзекутивний заступник президента УККА, який підкреслив заслуги св.п. д-ра Михайла Снігуровича на протязі понад 20 років, займаючи різні пости в цій центральній організації, почавши від голови відділу УККА в Ню Гейвені, голови Округи відділу УККА стейту Коннектикат і заступника президента централі УККА. За свою віддану працю, на XII конгресі д-р Снігурович одержав Шевченківську нагороду.

По закінченні похоронних Богослужень учасники переїхали до близької місцевости Ґошен, де відбулася тризна. Тут від Головного Уряду УНС прощав покійного головний контролер Степан Гавриш. Він відзначив віддану працю д-ра М. Снігуровича для Союзу на різних постах, починаючи від голови 414-го Відділу в Ню Гейвені, а також голови Округи Відділів УНС стейту Коннектикат. М. Снігурович кілька разів був вибраний делегатом на Конвенції УНС, на одній із них був заступником предсідника, кілька разів кандидував на головного радного.

Від управи „Рідної Школи" в Ню Гейвені, де покійний був учителем довгі літа, прощав його директор школи мґр Мирон Мельник. Він підкреслив віддану працю у вихованні молодого покоління, навчаючи українську історію і літературу.

Інж. В. Ґлова попрощав від Стейтової Ради Відділів УККА, пригадав, „що людина вмирає тільки фізично, але її добрі діла житимуть вічно".

Від Округи відділів УНС стейту Коннектикат прощав його заступник голови В. Василенко, який був близьким співпрацівником покійного. Ще три тижні тому, на загальних зборах округи УНС, представники відділів стейту перевибрали д-ра Снігуровича головою, тим вшанувавши його заслуги.

Інж. М. Троян, голова пластової станиці в Ню Гейвені, згадав про участь М. Снігуровича в Пласті, до якого належав, будучи учнем гімназії в Бучачі і Коломиї. С. Данів — голова відділу ООЧСУ, підкреслив національний патріотизм покійного.

Всі промовці склали родині, опечаленій горем, в першу чергу дружині Марії, дочці д-р Марії Зореславі, синові мґрові Михайлові, братам д-рові Мелатієві з дружиною Льотою і о. Богданові, що проживають в Канаді, а також підполковникові Вірославові з дружиною Патріцією, внукам, ближчій і дальшій родині — щирі слова співчуття.

Кінцевим словом проф. Іван Телюк, який був господарем тризни, попрощав покійного від всіх, що співпрацювали з ним, згадав, що д-р Снігурович був також членом НТШ і головою ювілейного комітету 1000-ліття Хрещення Руси-України в Ню Гейвені. В особі св.п. д-ра Михайла Снігуровича українська спільнота втратила визначного діяча-працівника, а наша нація — вибраного сина, що до останньої хвилини свого життя служив їй. Ще три тижні перед смертю, на останній зустрічі з М. Снігуровичем, він не журився своєю хворобою, а розмовляв про події в Україні і українській діяспорі. Зокрема від себе і дружини Ірини попрощав покійного, з яким пережив спільно різні національні святкування, з'їзди, бенкети.

Від родини покійного брат підполковник Вірослав подякував всім за щирі слова співчуття і пожертви на фонд допомоги Україні.

Син Михайло згадав свого батька і попрощав його від себе, своєї дружини і внуків.

Отець парох нюгейвенської громади закінчив тризну молитвою.

І.Т.

У ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

на 46-му році життя

нашого незабутнього, найдорожчого

МУЖА і ТАТА

св. п. д-ра

Олега Дорожинського

буде відправлена

в суботу, 16-го травня 1992 р. о год. 8-ій ранку

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Михаїла в Чикаґо, Ілл.

Дружина МАРІЯ з дітьми і внуками

Просимо рідних, приятелів і знайомих пом'янути покійного в своїх молитвах.

Ділимося сумною вісткою, з родиною і приятелями, що в суботу 9-го травня 1992 року відійшов на 80-му році життя у вічність наш найдорожчий БАТЬКО

бл.п.

Осип Маґоцький

народжений в Любіні Великому Україна.

Залишив у смутку:

синів — ВОЛОДИМИРА з дружиною БЛЯНКОЮ, ЕВГЕНА і ГРИГОРІЯ

брата — ІВАНА з дочкою ОРИСЕЮ і чоловіком ҐЕСПЕРОМ з дітьми ХРИСТИНОЮ і ПЕТРУСЕМ

сестру — МАРІЮ ОРІХОВУ в Україні з родиною та ближчу і дальшу родину в Україні і діяспорі.

ПОХОРОН в середу 13-го травня 1992 р. з церкви св. Йосафата в Пармі, Огайо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

„Туга за красою життя"

(Авторський вечір М. Тарнавської)

У Філядельфії вже доволі давно минув той час, коли літературні чи пак авторські вечори влаштовував Літературно - Мистецький Клюб. Так бувало за головування Петра Андрусіва, Володимира Блавацького, Володимира Рудницького. Після смерти останнього діяльність Літературно-Мистецького Клюбу до цієї міри змаліла, що влаштування таких вечорів перебрав на себе 43-ий Відділ СУА, і треба сказати, що він цю діяльність проводить блискуче. Крім цього почитного зайняття, Відділ ще займається влаштуванням образотворчих виставок, у чому має великий досвід.

Дня 21-го березня 1992 року згаданий Відділ СУА влаштував у залі УОКЦентру літературний вечір Марти Тарнавської, назвавши його надзвичайно принадно „Туга за красою життя". Якщо йдеться про цей вечір, то за красою туги не було, а краса цього вечора під кожним поглядом була присутня. На цей вечір прийшла добірна публіка в числі приблизно півтори сотні осіб.

Відкриття довершила Анна Максимович, голова Відділу, членом якого є Марта Тарнавська. З черги слово про авторку виголосив проф. д-р Леонід Рудницький, накресливши силюету поетки з акцентом на її творчість.

„Запрошення", „Зальцбург", „Розмова з філософом по дорозі з Гантеру", це назви творів Марти Тарнавської, що їх прочитала авторка Ліза Черінь. Її мистецьке читання зумовило те, що слухачі знайшлись у створених авторкою ситуаціях. Перед нашим очима, наче міражне видіння, просунувсь Зальцбург. Між іншим, авторка в Зальцбургу провель ранні роки, саме тому вона прагне дивитись „на осяяні мости"

„І слухати ріки
бурхливу повідь
та юної душі своєї сповідь."

Проходжуючись (у думках) по старовинному мості, пригадує собі:

„При вуличці, де не пройде
й кароца,
вродився Вольфґанґ
Амадеус Моцарт."

Марті не раз ввижається Зальцбурґ, особливо осінню

„Я над усе люблю
зальцбурську осінь,
як вітер в серце
тугу з гір приносить."

Сімнадцятистрофний вірш „Зальцбурґ" завершує тугою за цим містом: „я тужу — каже вона, — як сон повіки склеїть"
„і спогадом в душі
розквітне знов
прекрасна юність
і палка любов."

Мистецькі образи відтворила Ліза Чепіль за поміччю слова, акцентування фраґментів тексту враз із відповідними інтонаціями. Коли перенесла нас у гори, в Гантер, ми почули що:

Людина в горах —
у вузеньких рамах,
та знає, що потрібно
лиш зусиль,
щоб їй відкрилась
ширша панорама,
як тільки вийде
на найвищий шпиль."

Чи бува в цьому не є паралель із творчістю Марти Тарнавської?

В іншому місці (сливе перед двадцяти роками), вона, сповнена амбіції, незавуальовано сказала:

„Наївний, хто числить
на ясність з неба,
Нещасний той,
хто вірить тільки в ніч.
Живе життя ловити
в жмені треба,
Нести у тьму
світила власних свіч."

Уривки з европейського записника" прочитала авторка майже на рівні професійної акторки. В неї добра вимова спеціяльно шелестівок та переконлива передача змісту читаного твору.

Після виступу авторки співачка Катря Оранська-Петик виконала три пісні: „Будь зі мною", „Фонтан", „Ти не знаєш", музика Степана Гуміловича, слова наведених пісень Марти Тарнавської. Співачці акомпаньював Мстислав Петик. Виконувані пісні припали до вподоби слухачам.

„Бурю", „Малу людину і море', „Батькові", „Хвала життю" прочитала Іванна Кононів, як пристало професійній акторці. Свій вечір завершила Марта Тарнавська, прочитавши „Буденні діялоги" (уривок) і два коротенькі наддатки.

Виступ авторки та всіх виконавців програми вечора публіка нагороджувала рясними оплесками.

Авторський вечір Марти Тарнавської влаштовано з нагоди появи її нової книжки „Самотнє місце під сонцем". У першій частині книжки проза, в другій переклади десятьох англомовних авторів, серед нах двох лавреатів нагороди Нобеля — Фолкнера та Гемінґвея. Відгук на нову книжку Тарнавської недавно ми читали в цьому щоденнику.

Марта Тарнавська напевно не нарікала на втому, підписуючи продані книжки (біля сорока), а на більшості книжок близьким особам іще писала дедикації.

Людмила Чайківська, як ведуча програмою, імпонувала публіці тим, що в неї була помітна солідна підготова як самого тексту, так і його подачі. У неї сценічний досвід, бездоганна дикція, не згадуючи вже самої апариції, як говориться в театрі, тобто зовнішнього вигляду.

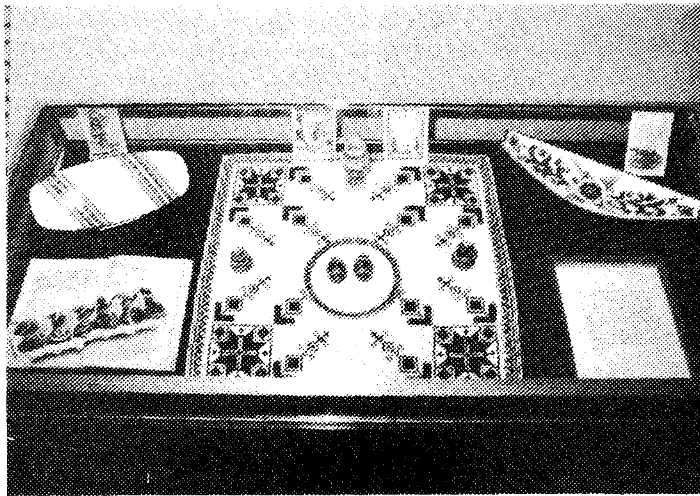
На майбутнє рекомендується програму такого вечора обмежити до півтори години. Управа Відділу скомпенсувала цей нюанс смачним буфетом під зарядом Марії Данилів.

Прикрасою вечора був привіт для Марти Тарнавської від колеґ-письменників з України, що його особисто передав присутній на цьому вечорі Анатолій Погрібний, секретар Спілки Письменників України. Він же завідуючий катедрою української літератури на факультеті журналістики Київського університету ім. Тараса Шевченка. Крім теплих слів привіту, несподіваний, милий гість, ознайомлений із творчістю Тарнавської ще в Україні, висловився про її творчість з великим признанням.

Яр. Климовський

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ Верховного Суду ЗСА Вілліям Ренквіст відмовився минулої середи, 6-го травня, зупинити перевірку книг банку Палати Репрезентантів, що її переводить спеціяльний прокуратор Департаменту юстиції. Не даючи жодного вияснення, головний суддя відкинув вимогу демократичного конґресмена з Тексасу Генрі Ґонзалеса. Згідно з законом, конґресмен Г. Ґонзалес має право внести друге прохання в цій справі до іншого судді, який може тоді цю справу передати до вирішення всіх членів суду.

Виставка писанок в Кензаському університеті

Експонати виставки в Кензаському університеті

Як і кожного року, під час Великодніх Свят була влаштована Михайлом і Любомирою Палій багата виставка українського мистецтва: писанок, вишивок, кераміки, дереворізьби і тематичних книжок з тематикою та ілюстраціями про історію і символіку українського мистецтва в головній бібліотеці Кензаського університету в Лоренс, Кен. Усі чотири роди мистецтва мали односторінкові інформації в англійській мові, а книжки — короткі інформації про їх зміст.

Виставка українського мистецтва, яка містилася в шістьох ґабльотках за склом, тривала від 9-го до 23-го квітня. Метою виставки було бажання ознайомити студіюючу молодь і професорів того університету, в якому навчається 28,000 студентів і який начисляє понад 2,000 професорів, з красою українського мистецтва і з Україною та її народом. Завдяки центральному положенню бібліотеки в університеті та статтям у двох часописах — університетському та міському — виставку мистецтва оглянуло багато людей, головно студентів і професорів.

Н. Н.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Відбудеться 35-ий відбиванковий чемпіонат УСЦАК

Згідно з пляном діяльности УСЦАК, в суботу, 23-го травня ц.р., в спортових залях середної школи „Коламбія" в Мейплвуді, Ню Джерзі, відбудеться відбиванковий турнір за чемпіонат УСЦАК в групах жіночій і чоловіків на 1992 рік.

Повідомлення про цей турнір вже одержали всі українські спортові осередки та проводи молодечих організацій.

Оригінально цьогорічні першості УСЦАК мали відбутися у Воррені, Мишиген, на жаль, організаційний Комітет Делеґтури-Захід був змушений його відкликати після того, як місцевий УКЦентр відмовився надати потрібну підтримку.

Змагання турніру розпочнуться в суботу рану в год. 8:30 і закінчаться фіналами в жіночій і чоловічій групах приблизно 6:30 вечора.

Після закінчення турніру відбудеться бенкет і танцювальна забава при звуках оркестри „Хлопці зі Львова". Під час бенкету переможцям — дружинам та найкращим змагунам і змагункам — будуть вручені трофеї, уфундовані УНСоюзом.

При цій нагоді зустрінуться учасники й учасниці минулорічної поїздки в Україну у збірних УСЦАК.

Нічліги по значно знижених цінах з нагоди турніру треба замовляти прямо в Рамада Готелі в Іст Гановері, де перебуватимуть дружини. Число телефону: (201) 386-5622.

Дружинові зголошення треба висилати на адресу: USCAK Volleybal Tournament, 943 Garden St., Union, N.J. 07083. Тел. (908) 688-8323.

Футбольний і відбиванковий турніри Українського Фестивалю

Як і попередніми роками, в багатій програмі Українського Фестивалю в Голмделі, Ню Джерзі, відбудуться і цього року футбольний і відбиванковий турніри.

Футбольний турнір розпочнеться в суботу рано в год. 9-ій і в ньому братимуть участь українські і американські дружини в двох групах — дорослих і юнаків нижче 15-ти років. В групі дорослих змагатимуться шість дружин у двох рівнорядних підгрупах і по їх закінченні — фінальні зустрічі за перші три чолові місця. Після цього розпочнуться ігри юнацьких дружин.

На відбиванкових кортах Артс Центру проходитимуть ігри жіночих трійкових дружин, починаючи від 9:30 рано.

Усім переможцям будуть вручені нагороди, уфундовані Комітетом Українського Фестивалю. Спортові точки програми Українського Фестивалю набули великої популярности і в них, крім близько 200 активних спортовців, в ролі глядачів беруть участь тисячі симпатиків спорту.

УСВТ „Ч. Січ" — Джермен Амерікен „Кікерс" — 1:1

В неділю, 26-го квітня ц.р., пройшли чергові розгривки за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Сакер Ліґи Ню Джерзі. Футбольна дружина „Ч. Січі" зустріла у себе вдома на площі Фарчерс Ґров в Юніон лідера дивізії, яким є цей німецький клюб. Після завзятого поєдинку зустріч скінчилася ремісовим вислідом 1:1. В першій половині змагання проходили під знаком переваги гостей, які в більшості володіли м'ячем, а їх чолові снайпери (вони теж найкращі в дивізії) — Ґотгельф і Раферті, ввесь час тримали в напрузі оборону і воротаря „Ч. Січі". І все таки „Січовики" мали можливість відкрити конто голів, коли в 20-ій хвилині м'яч із сильного удару Михайла Осовського пролетів поруч воротаря „Кікерсів", але щасливо для німців відбився від поперечки воріт. В 38-ій хвилині гостям пощастило, коли м'яч з легкого стрілу їх змагуна, несподівано і для них, влетів попід поперечку в сітку воріт „Ч. Січі". В цьому випадку не зареаґував якслід воротар. Після відпочинку, на початку, німці мали легку перевагу, але поволі з ходом гри її поступово втрачали, коли господарі активізували свої контратаки. В кінцевій фазі зустрічі „Січовики" цілком перейняли ініціятиву, завдяки чому з гарної акції Осовського Павло Ілью головою здобув ефектовно вирівняння — 1:1. Були ще можливості щонайменше подвоїти рахунок, але ослаблений напад „Ч. Січі" не спромігся успішно використати сприятливі ситуації. З різних причин в цих змаганнях не змогли взяти участи Михайло Марика, Тарас Яворський, Іван Паливода і Адріян Ґавдяк. В складі цим разом змагалися: Хамуляк, В. Науменко, П. Паливода, М. Осовський, М. Торій, Б. Муніс, М. Лясота, Р. Кохановський, М. Варянка, К. Денвер, Я. Твардовський, П. Ілью. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Зголошення до Спортової Школи „Ч. Січі"

Надходять зголошення на вишкіл до Спортової Школи „Ч. Січі" з різних міст і стейтів ЗСА. В цьогорічній Спортовій Школі значно збільшиться інструкторський склад фахівцями з України, кількість яких дійде до шести.

Крім вже „ветерана", новоприбулого з України, визначного тренера Ігоря Чупенка, який виконує в Спортовій Школі ролю технічного директора і головного інструктора копаного м'яча, втретє повернуть зі Львова і Ужгороду інструктори тенісу д-р Андрій Кордіяк і Юрій Колб. Поширену ділянку вишколу в ритмічній гімнастиці проводитиме професійна інструкторка з Києва Людмила Бринзак. Інструкторами відбиванки будуть Ігор Акіншин з Луганського і Геннадій Шевченко з Полтави — обидва випускники Інститутів фізичної культури Москви, Луганського і Києва.

Крім цих високої кляси фахівців в інструкторському складі, опікунами і асистентами працюватимуть випробувані в попередніх роках особи. Зголошення на цьогорічний вишкіл треба висилати на адресу: Ukrainian Sitch Sports School, 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106; Tel.: (201) 373-8783.

Федерація Шахів України стала членом ФІДЕ

Наприкінці березня на адресу Федерації Шахів України надійшов лист такого змісту: „Нам приємно повідомити вас, що на засіданні Президентської Ради ФІДЕ, яке відбулося 22-23 березня в Граці, Австрія, Федерація Шахів України була прийнята до ФІДЕ. Окремо ми висилаємо Вам Щорічник ФІДЕ, Адресар, Форум ФІДЕ, протоколи конгресу 1991 року в Берліні, рейтінґ-листу ФІДЕ за станом на січень 1992 року та запрошення на Олімпіяду 1992 року в Манілі. Будь ласка, терміново повідомте секретаря ФІДЕ, хто з шахістів, які в минулому були клясифіковані в рейтінґ-листах ФІДЕ під прапором СРСР, повинен бути переведений до вашої Федерації. Згідно з правилами ФІДЕ, надішліть, будь ласка, свій членський внесоку у сумі 1,125 шв. франків та вступний внесок за участь в Олімпіяді в розмірі 800 шв. франків (по 400 шв. франків за кожну чоловічу та жіночу команду) до ФІДЕ (там була вказана адреса). Ласкаво просимо до сім'ї ФІДЕ! Ми всі одна сім'я.

Касто П. Абундо,
постійний секретар

Поруч листа був долучений лист-повідомлення про 30-ту Шахову Олімпіяду, яка відбудеться 7-25 червня 1992 року в столиці Філіппін Манілі.

Це повідомлення підписав голова Філіппінської спортової Комісії Сесіліо Хачанова.

Подав от